

KSB-6/2010.
(KSB-6/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Kulturális és sajtóbizottságának**
2010. június 29-én, kedden, 11 órakor
a Képviselői Irodaház V. emelet 569. számú tanácstermében
megtartott üléséről

* *A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

Az ülés résztvevői	4
<i>A bizottság részéről</i>	4
Megjelent	4
Helyettesítési megbízást adott	4
<i>Meghívottak részéről</i>	5
Hozzászóló(k)	5
Elnöki megnyitó	6
A napirend elfogadása	6
A dokumentumfilmek nyilvánossága, az alkotói szabadság és az igazság megismeréséhez való jogok egyes kérdéseinek felülvizsgálatáról szóló határozati javaslat (H/440. szám)	6
<i>Hozzászólások</i>	7
<i>Novák Előd javaslata</i>	7
<i>Karácsony Gergely javaslata</i>	12
<i>Dr. Jeney Orsolya szóbeli kiegészítése</i>	13
Határozathozatal, előadó állítása	14
Egyebek	14
<i>Novák Előd javaslata</i>	14
Szavazás Novák Előd javaslatáról	18

Napirendi javaslat

1. A dokumentumfilmek nyilvánossága, az alkotói szabadság és az igazság megismeréséhez való jogok egyes kérdéseinek felülvizsgálatáról szóló határozati javaslat (H/440. szám)
(L. Simon László, Menczer Erzsébet (Fidesz) és Karvalics Ottó (KDNP) képviselők önálló indítványa)
(Általános vita)
(Első helyen kijelölt bizottságként)
2. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: L. Simon László (Fidesz), a bizottság elnöke

Pálffy István (KDNP), a bizottság alelnöke
Karácsony Gergely (LMP), a bizottság alelnöke
Gulyás Dénes (Fidesz)
Dr. Gyimesi Endre (Fidesz)
Gyutai Csaba (Fidesz)
Kiss Attila (Fidesz)
Menczer Erzsébet (Fidesz)
Németh Zoltán (Fidesz)
Dr. Puskás Imre (Fidesz)
Szabó Csaba (Fidesz)
Karvalics Ottó (KDNP)
Vitányi Iván (MSZP)
Novák Előd (Jobbik)
Pörzse Sándor (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Lukács László (Fidesz) Menczer Erzsébetnek (Fidesz)
Németh Zoltán (Fidesz) megérkezéséig Gyutai Csabának (Fidesz)
Dr. Hiller István (MSZP) Vitányi Ivánnak (MSZP)

Meghívottak részéről

Hozzászóló(k)

Dr. Jeney Orsolya helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi
Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 11 óra 03 perc)

Elnöki megnyitó

L. SIMON LÁSZLÓ (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Mindenkit szeretettel köszöntök a mai bizottsági ülésünkön. Helyettesítéssel van itt valaki? *(Jelzésre:)* Ketten is. Megállapítom, hogy az ülés határozatképes.

Két napirendi pontunk van. Az 1. a dokumentumfilmek nyilvánossága, az alkotói szabadság és az igazság megismeréséhez való jogok egyes kérdéseinek felülvizsgálatáról szóló határozati javaslat H/440. számmal, L. Simon László, Menczer Erzsébet (Fidesz) és Karvalics Ottó (KDNP) képviselők önálló indítványa. A kormány részéről van itt valaki? *(Jelzésre:)* Kezét csókolom! A 2. napirendi pontunk az „egyebek”.

Megkérdezem, hogy van-e valakinek a napirendi pontokhoz hozzáfűznivalója. *(Nincs jelentkező.)* Akkor kérem, hogy szavazzunk! *(Karácsony Gergely az ülésterembe érkezik.)*

A napirend elfogadása

Aki egyetért az előzetesen kiküldött napirendi pontokkal, az kézfeltartással jelezze! *(Szavazás. – Karácsony Gergelyhez:)* Alelnök úr, most már te is szavazhatsz!

Egyhangú. Köszönöm szépen.

A dokumentumfilmek nyilvánossága, az alkotói szabadság és az igazság megismeréséhez való jogok egyes kérdéseinek felülvizsgálatáról szóló határozati javaslat (H/440. szám)

Megnyitom az 1. napirendi pont vitáját. Mindenki tudja, hogy miről van szó, hiszen ez a határozati javaslat-tervezet tulajdonképpen annak a határozati javaslat-tervezetnek a kiegészítése, amelyet a bizottsági meghallgatáson foglaltunk meg. Minthogy kiegészítettük, és általános vitára javasoljuk, ezért kerül a bizottságunk elé újra.

Tegnap részt vettem Menczer Erzsébet képviselőtársammal együtt a kisebbségi bizottság ülésén, ahol már megvitattuk - ott a kormányt Répássy államtitkár úr képviselte -, de egyeztetve egy módosító indítványt is benyújtunk, ami szeretném, ha bizottsági módosító indítvány lenne. Az eredeti határozati javaslat-tervezethez képest ugyanis azt kéri államtitkár úr - és gondolom, helyettes államtitkár asszony is majd ezt fogja megerősíteni -, hogy ne a szeptember 30-ai határidőt tűzzük ki, mert egyszerűen fizikailag képtelenség addigra a meglévő kollízió módosítása, hanem a következő szövegváltozattal egészüljön ki a javaslat-tervezet: „Az Országgyűlés egyben felkéri a kormányt, hogy az új Alkotmány, valamint az új polgári törvénykönyv megalkotása során tegye meg szabályozási javaslatát.”. Ennek indoklása úgy hangzik, hogy „Az új polgári törvénykönyv kodifikációja, valamint az új Alkotmány megalkotása jelenleg folyamatban van, ezért javasoljuk az országgyűlési javaslat 1. pontjában foglalt jogok kollíziójának vizsgálatát e törvénykönyvek kodifikációja során kezdeményezni.”. Nevezetesen arról van szó, minthogy azok a kérdések, amelyeket a határozati javaslat-tervezet érint, alapvetően alkotmányos alapelvekről szólnak, és részben a polgári törvénykönyvben vannak szabályozva, ezért nyilvánvalóan az a kérésünk, amit a kormány felé megfogalmazunk ennek a határozati javaslatnak az elfogadásakor, hogy ezt a meglévő kollíziót valamilyen módon kezeljék, a problémát, az ellentmondást oldják fel. Ennek ezeknek a jogszabályoknak a keretein belül kell megtörténnie, tehát mondjuk az Alkotmánynak és a polgári törvénykönyvnek kell rendeznie. Én abszolúte elfogadom ezt a javaslatot, így lehetőség lesz arra, hogy az alkotmánytervezet vitája során - amennyiben az Országgyűlés elfogadja ezzel kapcsolatosan a határozati javaslatot - ezeket az alapvető jogokat valóban érvényesíteni tudjuk.

Szeretném azért még egyszer felolvasni az eredeti határozati javaslat 1. pontját, hogy mindenki számára világos legyen, hogy miről is beszélünk. Túlon túl érdemi vitába nem

kellene belemennünk, minthogy a mai feladatunk az, hogy általános vitára alkalmasnak nyilvánítsuk a határozati javaslat-tervezetet. Nem kell itt most abba a vitába belemennünk, ami gondolom, majd holnap a parlamentben el fog hangozni az általános vita során, ha meg tudjuk kezdeni az általános vitát, főleg úgy - ahogy eddig tapasztaltam a megszólalásokból, személyes beszélgetésekből, illetve a bizottságban elhangzott képviselői megnyilvánulásokból -, hogy alapvetően mindenki egyetért ezzel a javaslattal.

Az 1. pont: „Az Országgyűlés felkéri a kormányt, hogy vizsgálja meg a személyiségi jogok hatályos jogi szabályozását, és tegyen javaslatot arra nézve, hogy a - történelmünk szempontjából is - kiemelkedően fontos dokumentumfilmek és történelmi dokumentumok nyilvánosságra hozatala ne legyen minden esetben kizárható személyiségi jogokra hivatkozással; azaz hogyan lehetne feloldani a személyiségi jogok - kép- és hangfelvétellel való rendelkezés - és a tájékozódáshoz, tájékoztatáshoz - igazság megismeréséhez való jog -, valamint a művészeti szabadsághoz és a tudományos kutatás szabadságához való jog kollízióját.”. *(Novák Előd jelentkezik.)* Egy pillanat, képviselő úr.

Itt az eredeti elképzelésünk kiegészült pár dologgal, tehát erre szeretnék utalni, hogy itt nemcsak a dokumentumfilm van benne, hanem az is benne van, hogy történelmi dokumentumok nyilvánosságra hozatala. *(Dr. Vitányi Iván az üléssterembe érkezik.)* Ezt számos per indokolja, amely az utóbbi időkben a magyar nyilvánosságban is kellő figyelmet kapott, tehát olyan történészek perjei, ahol történészeket súlyos pénzbírsággal is sújtottak azért, mert nem mai, hanem egykori közszereplőre vonatkozó adatokat tártak nyilvánosságra. Voltak más esetek is, ahol nem volt egyértelműen bizonyítható az állambiztonsággal való együttműködés, és a párt gépezetében való tevékenység nem minősült egyben az állambiztonság szervein belül való működésnek. Ezek a problémák néha egészen súlyos pénzbírságokkal vagy kártérítésekkel járó bírósági ítéletekhez vezettek. Ezért emeltük be a történelmi dokumentum nyilvánosságra hozatalát, és ezért emeltük be a tudományos kutatás szabadságához való jogot is az eredeti elképzeléshez képest, illetve én még fontosnak gondoltam, hogy ha már dokumentumfilm, azon túl legyen benne a művészi szabadsághoz való jog is, hiszen elképzelhető, hogy olyan történelmi tárgyú művészeti alkotás születik meg - erre a tegnapi bizottságban például a Katyn című filmet hoztam fel, hogy egy lengyel példával éljünk -, amely mondjuk adott esetben súlyos történelmi kérdéseket is felvet, és ugyanúgy a tudományosság kérdése is ideemelhető a művészeti alkotáson keresztül. Röviden ennyi.

Megkérdezem képviselőtársaimat, hogy van-e valakinek hozzászólása. *(Jelzésre:)* Novák Előd. Parancsoljon, képviselő úr!

Hozzászólások

Novák Előd javaslata

NOVÁK ELŐD (Jobbik): Köszönöm, hogy elnök úr felolvasta ezt a rövid határozati javaslatot, bár talán pont most nem kellett volna, mert szinte az első alkalom, hogy ezt el is tudtuk előre olvasni - több mint egy hete benyújtásra került -, tehát máskor ezt indokoltabbnak érzem. Ugyanakkor kicsit meglepett az, hogy ez képviselői önálló indítványként került ide, mert lehet, hogy rosszul emlékszem, de mintha a parlamenti bizottsági ülésünkön még talán szavaztunk volna arról, hogy szándékozunk ilyesmit megfogalmazni.

ELNÖK: Képviselő úr! Amikor bizottsági ülés volt, úgy hangozott el, hogy Menczer Erzsébet és az én javaslatom, amit a bizottság támogat, de minthogy ezt formálisan egyébként is vissza kell hozni a bizottság elé azért, hogy általános vitára alkalmasnak tartja-e a bizottság, ezért újra vissza kell kerülnie a bizottsághoz, de ebben az esetben már, mint jeleztem,

módosítottuk, és a módosításhoz csatlakozott hozzánk Karvalics Ottó képviselő úr is. Az tehát akkor is egyéni képviselői indítvány volt, amelyet a bizottság rögtön támogatott és megszavazott, tehát rosszul emlékszik, de a jegyzőkönyvből vissza tudja ezt keresni.

NOVÁK ELŐD (Jobbik): A lényegesebb az, amit egy kicsit sérelmezek, hogy úgy került az Országgyűlésen ez napirendre vételre, hogy ezt a bizottságban nem is tárgyaltuk meg. Persze van erre mód, tárgysorozatba lehet venni másként is, de azt gondolom, mégiscsak elegánsabb lett volna, főleg, hogy a benyújtás óta több mint egy hét eltelt már, tehát talán lett volna lehetőség rá, hogy a bizottságban előbb megvitassuk. Most már így is, úgy is az Országgyűlés napirendjén van, így ez kevésbé lényeges. Ha most a módosító javaslatokról is beszélünk, akkor viszont én örülnék, ha már a tudományos kutatás is belekerült, akkor kiemelnék itt egyet, amit egyébként a kormányoldal is mindig kiemeltként kezel, ez pedig a holokauszt kutatás szabadságához való jog, hiszen ez az egy, amit Ptk.-módosítással is korlátozni rendelt még az előző Országgyűlés, és ezt egyelőre még a jelenlegi is folytatni kívánja.

Elfogadom azt is, és nagyon örülök neki, hogy nem szeptember 30-ai határidőt szabunk egy ilyen fontos kérdésre, hanem tényleg egy kicsit mérsékli magát a kormány is, azt mondjuk, hogy az illet azért végig kell gondolni, és valószínűleg nem is tudnák addig ezt alaposan, jól megfontoltan megtenni, tehát valóban az új alkotmánnyal és a polgári törvénykönyvvel együtt kellene ezt kezelni. Én azt mondom, hogy a bizottsági módosító javaslattal együtt ebben a határozati javaslatban hívjuk fel a kormány figyelmét arra, hogy ezt a kérdést is rendezni kell, mert az azért tarthatatlan, hogy a holokausztot gyakorlatilag nem lehet kutatni, mert egyfajta dogmaszintre van emelve; Isten létét szabad tagadni, a holokausztot nem, vagy egyáltalán a számokat vitatni. Én azt gondolom, hogy ez indokolt, különösen azért, hogy végül szerencsére bent maradt a véleménynyilvánítás szabadsága az Alkotmányban, tehát ezzel ráadásul szerintem ütközik is ez a Btk.-rendelet. Én azt szeretném tehát, ha felhívnánk egy módosító javaslattal ebben a határozati javaslatban a kormány figyelmét a holokauszt kutatásának kérdéskörére, és hogy ez jelenleg nem megoldott, és meg kellene teremteni a lehetőséget arra, hogy lehessen a holokausztot kutatni, a számait vitatni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Először is azt szeretném jelezni, hogy tárgysorozatba-vételről nem kell döntenünk, minthogy rendkívüli ülészakban vagyunk, ezért amit az elején mondott a felszólalásában, az indokolatlan, csak arról kell döntenünk, hogy általános vitára alkalmas vagy nem alkalmas, tehát amit sérelmezett, azt értem, hogy sérelmezi, de higgye el, hogy feleslegesen sérelmezi. Nem kell mögötte rossz szándékot keresni, mert a Hárszabály értelmében egyszerűen nincsen szükség rá, hogy döntést hozzunk arról, hogy tárgysorozatba vesszük-e vagy nem, mert rendkívüli ülészakban vagyunk. Ez az egyik.

A másik: ön nyilvánvalóan fenn fogja tartani a javaslatát a holokauszt kutatással kapcsolatban, én viszont nem szűkíteném ezt az általános érvényű megfogalmazást, mert ebben egyértelműen tisztán benne van a történelmi dokumentumok nyilvánossága és a tudományos kutatás szabadságához való jog. Ebben benne van az én értelmezésem szerint a holokauszttal kapcsolatos dokumentumok kutatásának a szabadsága és a holokauszttal kapcsolatos dokumentumok nyilvánosságra hozatalának a szabadsága is, miképpen más, jelentős történelmi eseményekre és tragédiákra vonatkozóan is, tehát én nem szűkíteném, mert akkor ezen az alapon még másik huszonnyolc dolgot is bele lehetne tenni. Szerintem az ön elvárása és igénye, hogy a holokauszt szabadon legyen kutatható Magyarországon, ebben a szövegben benne van, én ezt így értelmezem, és nem emelném ki, mert akkor majd mások fognak jönni azzal, hogy ezt is, azt is, amazt is tegyük bele. *(Novák Előd jelentkezik.)*

Látom, hogy még hozzá kíván valamit fűzni. Parancsoljon, képviselő úr!

NOVÁK ELŐD (Jobbik): Nem hozzáfűzni szeretnék, hanem vitatkozni az előbb elhangzottakkal. Egyrészt én nem mondtam, hogy házszabályellenes ez a beadvány, tehát azért ne értelmezze félre...

ELNÖK: Én se mondtam, hogy ön mondta.

NOVÁK ELŐD (Jobbik): ...én azt mondtam, hogy nem elegáns, és szerintem jó lett volna, ha a napirendre vétel előtt a bizottságban meg tudjuk vitatni. Elfogadtam, hogy természetesen lehet tárgysorozatba venni, és ez jogszerűen megtörtént, én azt mondtam, hogy szerintem nem elegáns.

A nagyobbik fenntartásom természetesen mással kapcsolatban volt. Ezt a módosító javaslatomat fenntartom, és akkor egész röviden egy szövegszerű javaslatot teszek. Az 1. pont utolsó sorában, hogy „a tudományos kutatás szabadságához való jog”, én azt mondanám, hogy „a tudományos kutatás”, itt ismét egy zárójelet nyitnék a tudományos kutatás után, ahogy a felette lévő sorokban ez már többször előfordult, „(beleértve a holokauszt kutatását is)”. Ezt a néhány szót azért tartom indokoltnak beleszúrni, és azért tartom indokoltnak ezt külön kifejezetten kiemelni, hiszen az Országgyűlés is külön fontosnak tartotta a holokausztot minden más fölébe helyezni, hogy azt nem lehet tagadni, vitatni, a számait vitatni, tehát a Btk.-ban is ez az egy kérdés van külön kiemelve. Ha ez ott külön ki van emelve, akkor itt is külön ki kell emelni, nemcsak azért, hogy hasonló szintre emeljük, hanem azért, mert ez egy tényleg kifejezetten külön probléma. Az általános szabadságjogok ugyanis még lehet, hogy levezethetők az Alkotmányból, de itt egy külön problémát felvet az, hogy a büntető törvénykönyvben ez jelenleg benne van, mint egyedüli tiltás tulajdonképpen, hogy mit nem szabad gyakorlatilag kutatni, tehát én ezt indokoltnak érzem, ezért kérek erről egy szavazást.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Van-e más hozzászólás? Én arra kérem képviselőtársaimat, minthogy nem a tárgysorozatba-vételről és nem a tartalmi részéről vitatkozunk, és 12 órakor kezdődik a parlament ülésnapja, hogy ne vesszünk el azokban a részletekben, amelyeket majd az általános vita során kell elmondani. Holnap egyébként is arra fogom kérni képviselőtársaimat, képviselő asszonyt, hogy szíveskedjék előterjesztőként jelen lenni a plenáris ülésen, mert nekem egy tévéfelvételt el kell mennem, és tudtommal Karvalics képviselő úrnak is hasonló megbízatása van, tehát Menczer képviselő asszonyt fogjuk megkérni arra, hogy az előterjesztőket képviselje a plenáris ülésen, ha nem érnék esetlegesen vissza. Nyilvánvalóan most megadom a szót, csak szeretném jelezni - egyrészt akceptálva Novák képviselőtársam felvetését, amikor a szavazás menetrendjében odaérünk, akkor természetesen szavazni fogunk a módosító indítványáról -, hogy túlon túl mélyen ne ássuk bele magunkat tartalmi kérdésekbe, mert erre lesz alkalmas az általános vita.

Parancsoljon, képviselő asszony!

MENCZER ERZSÉBET (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Én azt gondolom, hogy ebbe a szövegbe belefogalmaztunk mindent, ami e tárgykörben kitér a szabadságot a kutatás, dokumentumfilm-készítés és az újságírás tekintetében. Magában abban a kifejezésben, hogy „fontos dokumentumfilmek és történelmi dokumentumok”, benne van a holokauszt is, benne van a kommunizmus is, úgyhogy én azt gondolom, hogy itt történelmi korszakok neveit még külön teljesen felesleges beleírni. Én úgy gondolom, hogy ez így kerek és egész, felesleges szűkíteni egy-egy korra bármilyen tiltó vagy engedő megfogalmazást, amikor a „történelmi dokumentum” kifejezésben, azt gondolom, hogy benne van minden, akár ezer évre visszamenőleg is. Köszönöm szépen a szót.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e más hozzászólás? *(Jelzésre:)* Parancsoljon, képviselő úr!

GYUTAI CSABA (Fidesz): Köszönöm a lehetőséget. Tisztelt Bizottság! A határozattal, illetve a javaslattal egyetértek, én azt szeretném újra behozni, amit az előző bizottsági ülésen is próbáltam körüljárni az utolsó hozzászólásomban. Én úgy gondolom, hogy a Nemzeti Filmszínház Nonprofit Kft. ügyvezetője nem a megfelelő gondossággal járt el ebben a szituációban. Nem tudom, hogy 2010-ben mitől kell félni, miért nem lehetett saját hatáskörben ezt a filmet bemutatni; ennek a cégnek van egy tulajdonosa, a tulajdonos el tud járni az ügyvezetéssel szemben egy ilyen kérdésben.

A jegyzőkönyv számára szeretném megjegyezni, elnök úr, hogy a tulajdonosnak vizsgálni kellene az ügyvezetés gondosságát ebben a helyzetben, mert megítélésem szerint semmi nem akadályozta meg a társaság ügyvezetőjét abban, hogy ezt a filmet bemutassa. Attól függetlenül, hogy itt személyiségi jogi kérdések merültek fel, a filmet még be lehetett volna mutatni saját hatáskörben, nem hiszem, hogy 2010-ben ettől félni kellett volna. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Van-e más hozzászólás? *(Jelzésre:)* Parancsoljon, képviselő úr!

VITÁNYI IVÁN (MSZP): Én a sajtóetika szempontjából valamilyen módon annak szabályozását tartanám szükségesnek, hogy milyen módon lehet valakit interjúra kérni. A nyomozati eljárásban természetesen valamikor nem mondják meg a nyomozat alá vetett személynek, hogy voltaképpen miről van szó, lehet feltenni keresztkérdéseket, de ha hozzám jönne egy újságíró, és azt kérdezné, hogy szeretne velem beszélni a néptáncmozgalom fejlődéséről, akkor szeretném, ha nem tenne fel olyan kérdéseket, amelyek nem odatartoznak, és esetleg keresztkérdések alá vetnének, hogy mondjuk, mit csináltam '56-ban, mert ezek nem tartoznak oda. A sajtó etikája megköveteli azt, hogy ha tőlem egy interjút kérnek, én megkérdem, hogy mire, és azt mondom, hogy igen. Ebben az esetben itt volt egy kis ziccer azzal kapcsolatban, tehát meg kell szabályozni, hogy mikor lehet ettől eltérni. Nem vagyok egész biztos abban, hogy ebben az esetben ez teljesen etikus volt, tekintve azt - mint már múltkor mondtam -, hogy Biszku Béla... Tegye fel a kezét, aki azt gondolta eddig is, hogy Biszku Béla odahaza úgy tekint az '56-os dologra, hogy mélységesen bánja, ha keresztény lenne, megvallaná a gyóntatójának, és még levelében bocsánatot fog kérni a nemzettől! Valamennyien tudjuk, hogy kicsoda Biszku Béla, hogy ő nem az az ember, és nagyon jól tudjuk, hogy még vannak mások; amit megtudunk róla, az semmiféle újat nem tartalmaz, mert mint mondtam, a történelemtudomány bőven feltárta azt, hogy milyen bűnök tapadnak Biszku Béla kezéhez, tehát itt nem a kutatásról van szó, csak a nyilvánosságra hozatalról. Azt, hogy mi volt Biszku szerepe '56-ban, '56 előtt és utána, azt hiszem, hogy a történelem teljesen világosan feltárta. Kezdtem múltkor idézni Romsics Ignácot. Nincsen benne dicsérő szó, hogy itt egy nagyszerű emberről van szó, akiről most be akarjuk bizonyítani, tehát én ezt az etikai kérdést - talán nem a szövegre vonatkozik - szeretném, ha nem mellőznénk a további tárgyalásoknál.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Én azt hiszem, hogy sajtóetikailag igaza van, bár azért azt ne felejtsük el, hogy egy interjúalanynak mindig joga van a választ megtagadni. Tőlem naponta kérdeznek olyan dolgokat a folyosón a Parlamentben, amikre nem akarok válaszolni, és éppen ezért nem válaszolok, tehát egy riport vagy egy interjú az nem kihallgatás. Ez az egyik.

A másik pedig, hogy a mi országgyűlési határozatjavaslat-tervezetünk nem arra a szituációra vonatkozik, hogy jogszerűen vagy nem jogszerűen, etikusan vagy nem etikusan szereztek-e információt a film készítői Biszku Bélától, hanem arról szól, hogy miután ezt megszerezték, és egyébként közben felfedték a valódi létüket, vajon egy egykori közszereplőnek, aki több százezer ember haláláért felelős, joga van-e az akár nem etikusan, de jogilag elfogadható módon megszerzett információkat és interjút letiltani. Én értem, amit képviselő úr mondott, abban van is szerintem sajtóetikailag abszolúte akceptálható és jogos felvetés - bár még egyszer mondom, nem kötelező válaszolni -, de itt a lényeg mégiscsak az, hogy egy történész, egy dokumentumfilmes, egy kutató, egy író megszerzett egy olyan információt, ami nemcsak néhány ember, nemcsak egy családtörténet összeállítása szempontjából fontos, hanem nemzeti ügy, és az egész magyar tudományosság, kultúra és nyilvánosság szempontjából fontos. Ungváry Krisztián pereit is nem egy esetben ezek közé tartoznak: a történelmünk, a múltunk megismerése és az igazság feltárása szempontjából közérdeknek minősül. Akkor vajon ez az érdek lehet-e fontosabb a személyiségi jogoknál? Erről a kollízióról, erről a problémáról, ennek a problémának a feloldásáról gondolkodunk, ennek az alkotmányos és részben a Ptk. hatálya alá tartozó szabályozásáról gondolkodunk, és erre kérjük a kormányt, hogy ezt valamilyen módon oldja fel.

Pörzse képviselő úr, parancsoljon!

PÖRZSE SÁNDOR (Jobbik): Köszönöm szépen, bár most megint az történt, hogy elnök úr elmondta, amit én akartam.

ELNÖK: Bocsánatot kérek, képviselő úr, bocsánat. *(Derűltség.)*

PÖRZSE SÁNDOR (Jobbik): De azért annyit hozzátennék, hogy számomra ez azért megnyugtató, mert például a Kubatov-lista mögött rejlő kérdésekre is választ kaphatunk adott esetben, pontosan ugyanezekkel az eszközökkel, és igen, így van, azt kérdez mindenki, amit akar, legfeljebb ha valaki úgy érzi, hogy van takargatnivalója, akkor nem válaszol rá, de az is egy válasz. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Novák képviselő úr és aztán alelnök úr.

NOVÁK ELŐD (Jobbik): Elnök úr nagyon helyesen fogalmazott, amikor azt mondta, hogy az interjú nem kihallgatás. Pont erre vonatkozik az a javaslatom, amiről elnök úrral már többször konzultáltam külön, ülésen kívül, és némi hajlandóságot mutatott arra, hogy megfontoljuk újra azt a lehetőséget, hogy az Alkotmány 21. §-ában biztosított lehetőséggel éljünk. Ez egy lehetőség, nyilvánvalóan a bizottság is eldöntheti, hogy csak a minimálfeladatokat látja el, amit kiszabnak ránk, és tárgysorozatba-vételről, általános vitáról döntünk, vagy pedig megnézzük, hogy milyen lehetőségeink vannak, és egy kicsit keressük is a feladatokat, a lehetőségeket, hogy mivel tudnánk a képviselői eskünk keretein belül jobban szolgálni országunkat, hazánkat.

A legutóbbi bizottsági ülésünk óta volt egy MTI-hír, hogy Biszku Béla továbbra sem járul hozzá a róla készült dokumentumfilm bemutatásához, tehát ez továbbra is egy akut probléma; a bátrabbak merik vetíteni, a kevésbé bátrak nem. Jó, előremutató javaslat ez a határozati javaslat is, támogatni fogjuk, viszont én azt gondolom, hogy egy gyorsabb megoldás is kellene.

Elfogadtam elnök úr egyébként nagyon frappáns felvetésének visszavonását is, így saját javaslatként sem terjesztettem elő, hogy ne szavazzunk arról, hogy itt a Parlamentben mutassuk be a filmet, mert mégiscsak lehet, hogy ez jogszerűtlen, és nem illene az Országgyűlésben törvényt sérteni, ezt elfogadtam.

ELNÖK: Ez mondjuk nem illem kérdése, csak úgy halkán jegyzem meg.

NOVÁK ELŐD (Jobbik): Az a kérdés, hogy ezt minek minősítjük: jogszabálysértésnek vagy nem. Én nem minősítem annak, ezért egyébként lenne egy olyan javaslatom is, hogy elhoztam most DVD-n is a filmet, amit a szerzőktől kaptam, és gondoltam, hogy benyújtom a bizottságnak, hogy mintegy a jegyzőkönyv mellékleteként kerüljön fel az Országgyűlés honlapjára is, de egyelőre nem akartam olyan teherrel elé állítani a bizottságot, amivel lehet, hogy nem tud megbirkózni, úgyhogy először az informatikai osztálynak írtam egy e-mailt.

ELNÖK: Főleg a szerzői jogi összegek, azért arra is gondoljon, képviselő úr.

NOVÁK ELŐD (Jobbik): Először az informatikai osztálynak írtam egy e-mailt, hogy ez milyen megpróbáltatások elé állítaná őket. Azt gondolom, hogy ennél sokkal kevésbé érdekes felszólalások óráinak ezrei találhatóak meg a parlament honlapján, tehát ez a 70 perces film nyugodtan elérne ott, akár szerzők hozzájárulásával is...

ELNÖK: Sőt: csak azzal.

NOVÁK ELŐD (Jobbik): ..., de egyelőre még az informatikai osztállyal egyeztetek, ezért nem állítom ilyen kellemetlen helyzet elé a bizottságot. Viszont egy abszolút törvényes javaslattal ismételten szeretnék élni, és ismételten kérem azt, amit már többen támogattak a kormányoldal részéről is, és nagyon nagyra értékelhetem ezt a...

ELNÖK: Képviselő úr! Legyen ez az „egyebek” napirendnél, ne a határozati javaslatnál! Államtitkár asszonyt is el tudjuk akkor engedni. *(Novák Előd: Rendben.)* Most jussunk túl a napirendi pont tárgyalásán, mert akkor most tényleg elágazunk, és megint elkezdünk beszélgetni a szocializmus bűneiről. Ezért próbáltam mondani azt, hogy ne vigyük tovább ezt a vitát, mert most nem erről van szó. Amit képviselő úrral négy szemközt is beszéltünk, ezek fontos dolgok, én sok mindenben partner vagyok e tekintetben, csak ne ide hozzuk, hanem mindent a maga helyén. Jó? *(Novák Előd: Rendben.)*

Aelnök úr, parancsoljon!

Karácsony Gergely javaslata

KARÁCSONY GERGELY (LMP): Tisztelt Bizottság! Először is elnézést kell kérnem, mert elmondom a mondandómat, aztán nem túl elegáns módon távozom, mert sajnos egy másik megbeszélésre kell mennem. Azt szeretném elmondani, hogy én támogatom, hogy általános vitára bocsássuk a javaslatot. Nekem egy olyan problémám volt, amit bővebben ki fogok fejteni holnap, hogy szerintem a szöveg nem reflektál kellően arra, hogy itt tulajdonképpen a közszereplő fogalmával kapcsolatos problémákkal szembesülünk, a jelenlegi jogszabályok ugyanis nem határozzák meg egyértelműen, hogy mit jelent a közszereplés vagy itt mi a közszereplő, és például a múltbeli tevékenysége alapján valaki jelenleg közszereplőnek minősül-e. Ezzel kapcsolatosan az állambizottsági szolgáltatásokra vonatkozó törvény másféleképpen fogalmaz, mint más törvények, tehát ezt csak szeretném jelezni, hogy valószínűleg egy módosító indítványt fogok beterjeszteni, ami kifejezetten beemeli a szövegbe azt is, hogy „különös tekintettel a közszereplés, közszereplő fogalmának a tisztázatlanságára”. Egyébként támogatom, és örülök, hogy ilyen irányba gondolkodunk közösen.

ELNÖK: Köszönöm, de akkor én azt javaslom, alelnök úr, hogy ne menjen el, hanem most rögtön emeljük be, mert akkor megspórolunk magunknak egy kört, tegnap ugyanis Répássy államtitkár úrral ezt hosszasan végigbeszéltem, és egyértelmű, hogy a jogi megoldása is a közszereplő fogalmának tisztázása lesz, ez teljesen egyértelmű. A történeti hivatallal kapcsolatban... Vagy most mi is a hivatalos neve? Állambiztonsági levéltár? *(Novák Előd: Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára.)* Az ezzel kapcsolatos jogszabály definiálja a közszereplő fogalmát, és való igaz, hogy ezt a kérdést mindenképpen kezelni kell, tehát én egyetértek a javaslatával. Amikor ezt megfogalmaztuk, akkor erre nem gondoltunk, bár szerintem, amikor ez az országgyűlési határozatjavaslat-tervezet azt mondja, hogy ezt a kollíziót oldjuk fel, ezzel tulajdonképpen azt mondjuk - nem nevesítjük, de végtére is ezt mondjuk -, hogy a kormány tegyen javaslatot arra, hogy milyen módon határozza meg a Ptk.-ban például a közszereplő fogalmát. Nem tudom, de gondolom, államtitkár asszony úgyis hozzá fog majd ehhez szólni a vita végén.

Van-e még kérdés? Esetleg elfogadható-e, hogy akkor most rögtön megfogalmazzon egy módosító javaslatot képviselő úr? Meg tudjuk ezt most tenni?

KARÁCSONY GERGELY (LMP): Szerintem igen, bár én nem vagyok képzett jogász, tehát nem akarok beleesni ebbe a... *(Novák Előd: Ez csak egy határozati javaslat.)*

ELNÖK: Csak azért kérdezem, mert most nem tudom, hogy ha megszavazzuk ma a bizottsági módosítót, akkor utána már mindenképpen kell, hogy legyen részletes vita. Ugye? *(Jelzésre:)* Akkor mindegy, nem kell most megcsinálni, akkor nem kell elkapkodnunk. Van-e más kérdés? *(Nincs jelentkező.)*

Mielőtt szavazunk, képviselőtársaim, először is fogunk szavazni Novák Előd javaslatáról, aztán fogunk szavazni magáról az eredeti előterjesztésről, utána a módosító indítványról, ami bizottsági módosító, azzal kapcsolatban, hogy pontosan milyen határidőt szabunk a kormánynak – ezt csak azért mondom, hogy három szavazásunk lesz -, de mielőtt ezt megtesszük, megkérdezem a kormány álláspontját.

Szeretettel köszöntöm dr. Jeney Orsolya helyettes államtitkár asszonyt! Kérdezem, hogy mi az álláspontjuk.

Dr. Jeney Orsolya szóbeli kiegészítése

DR. JENEY ORSOLYA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm a szót, elnök úr. A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium nevében tudok nyilatkozni. Támogatjuk az országgyűlési határozatot, azzal a módosítással, amit elnök úr a bizottsági ülés elején ismertetett. Egyéb módosító javaslatokról most nem tudok nyilatkozni, mert ezek egyelőre nem állnak rendelkezésünkre, tehát így csak a saját nevemben tudnék véleményt mondani ezekkel kapcsolatban, tárcaálláspontot nem tudok. *(Novák Előd: Nem zárkózik el. Ez azért előrelépés! – Derűltség.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár asszony. *(Németh Zoltán az ülésterembe érkezik.)* Én mindig örülök, hogy Novák képviselőtársam ennyire aktív *(Novák Előd: Optimista!)* és optimista, és a maga szájíze szerint kommentálja a dolgokat. Nem mondom, nekem is volt ebben ifjúkoromban rutinom, hogy meg tudjam magyarázni arról, ami fehér, hogy miért fekete, de most ezt talán hagyjuk. Köszönöm szépen, államtitkár asszony. *(Pörzse Sándor: Most is van! – Derűltség.)* Köszönöm szépen, képviselő úr. Ezt most dicséretnek veszem, jó? *(Derűltség.)* Öntől, mint a sajtó egyik neves szereplőjétől, ezt úgy veszem, mint tulajdonképpen eddigi bizottsági elnöki munkám méltatását, úgyhogy köszönöm szépen.

Határozathozatal, előadó állítása

Kérem, hogy szavazzunk! Képviselőtársaim, először is szavazzunk Novák Előd képviselő úrnak arról a módosító indítványáról, hogy kiegészítő értelmezésként emeljük be a holokausztot is; én ezt egyébként előterjesztőként nem támogatom.

Aki egyetért Novák Előd képviselő úr javaslatával, az kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Kettő. Aki ellene van? *(Szavazás.)* Aki tartózkodik? *(Szavazás.)*

1 tartózkodással, 2 igen és 13 nem szavazattal a módosító indítványt nem támogattuk.

Akkor most kérem, hogy szavazzunk az eredeti határozati javaslatról! Aki egyetért a határozati javaslattal, az kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)*

Úgy látom, hogy egyhangú. Köszönöm szépen.

Ezek után javaslom, hogy szavazzunk a bizottsági módosító javaslatról, amely arról szól, hogy a 2. pontban tehát nem arra kéri fel a kormányt, hogy szeptember 30-áig terjessze be, hanem felolvasom még egyszer: „Az Országgyűlés egyben felkéri a kormányt, hogy az új Alkotmány, valamint az új polgári törvénykönyv megalkotása során tegye meg szabályozási javaslatát.”

Aki ezzel a bizottsági módosító indítvánnyal egyetért, az kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen.

Úgy látom, hogy egyhangú.

Köszönöm szépen a részvételét, államtitkár asszony, és alelnök úrnak is köszönjük.

Bizottsági előadót kell állítanunk. A bizottság részéről van-e javaslat bizottsági előadó személyére? *(Dr. Gyimesi Endre: Erzsébetet javasoljuk.)* Ő előterjesztő. *(Menczer Erzsébet: Ha előterjesztő vagyok, nem lehetek.)* Mondjuk, 8 óraker lehet, hogy ott tudok lenni, mert 7 órára megyek egy tévéfelvételre, és utána majd mennem kell egy másikra, tehát lehet, hogy ott meg tudunk szólni mind a ketten, de esetlegesen van-e olyan, aki ezt szívesen vállalná? Egyáltalán ki lesz itt a holnapi ülésen? *(Novák Előd és Pörzse Sándor jelentkezik.)* A jobbikosok minden ülésen ott vannak. *(Derűltég. - Novák Előd: Nem mindegyiken. Most nem.)* Csodálkozom, hogy most hogyhogy nem ülnek ott a plenáris ülésen. *(Novák Előd: Örüljön, hogy nem tiltakoztam. Tudtam volna egyébként, egy kétperces napirend előttit nyomtam volna...)* Igen, képviselő úr, de látja, hogy lazul a fegyelem, mert most is hagyom, hogy jelentkezés nélkül folyamatosan belebeszéljen.

Akkor javaslom bizottsági előadónak Pörzse Sándor képviselőtársamat. Van-e más javaslat? *(Nincs jelzés.)*

Ki ért egyet azzal, hogy a bizottság nevében előterjesztőként Pörzse Sándor szólaljon meg? *(Szavazás.)* Ellene? *(Nincs jelentkező.)* Tartózkodik? *(Szavazás.)*

1 tartózkodással akkor bizottsági előadóként megszavaztuk Pörzse Sándort.

Arra kérek mindenkit, hogy ne a holokausztról tessék holnap beszélni, hanem arról, hogy az előterjesztést a bizottság egyhangúlag támogatta. *(Pörzse Sándor: Bizalmat kérek, elnök úr!)* Köszönöm szépen. Megvan a bizalom, azért javasoltam önt, képviselő úr; megvan a bizalom, csak kérem, hogy a bizalommal ne éljünk vissza.

Egyebek

A 2. napirendi pont az „egyebek”. Megkérdezem képviselőtársaimat, van-e valakinek bármilyen bejelentése, hozzáfűznivalója, javaslata. *(Jelzésre:)*

Novák képviselő úr, parancsoljon!

Novák Előd javaslata

NOVÁK ELŐD (Jobbik): Köszönöm. Folytatnám, illetve már inkább csak befejezném az előbb megkezdett javaslatomat, hogy a következő ülésre - vagy módosító javaslatot elfogadok, ha esetleg egy későbbi ülésre -, egy konkrétan meghatározott ülésre én javaslom

beidézni az Alkotmány, ha jól emlékszem, 21. §-a alapján Biszku Bélát. Az indokok már elhangzottak korábban.

Arra emlékeztetnék csak ismét, hogy miközben továbbra is megy a polémia arról, és látható, hogy most továbbra is csak tágítottuk a határidőt, hogy mikor lesz az orvoslás, ez még több év is lehet, mire esetleg az új Alkotmány megszületik. Én azt gondolom tehát, hogy ez egy gyors, frappáns válasz - hasonlóan frappáns, mint elnök úr javaslata, hogy vetítsük le az Országgyűlés üléstermében, csak ez a jogszerűség határain belül marad -, én ezért bízom benne, hogy támogatásra találhat. Arra emlékeztetnék, hogy itt feltehetjük akár ugyanazokat a kérdéseket, akár többet is, hiszen ahogy elnök úr fogalmazott, az interjú nem kihallgatás, ez viszont igen, az alkotmányjog úgy fogalmaz, hogy bárki köteles vallomást tenni, sőt mindenkiért okiratot is benyújtani, tehát itt minden kérdést feltehetünk nyilvános ülésen, kamerák jelenlétében, tehát ha úgy tetszik, egy törvényes filmforgatásra adnánk lehetőséget.

Én azt kérem, hogy vigyünk tovább ezt a javaslatot, ezt a nagyon jó ügyet, amit elnök úr az Országgyűlésben napirend előtti felszólalásával indított, itt a bizottságban közösen folytattunk, most egyéni képviselői önálló indítvánnyal is egy messzire mutató szabályozást talán sikerül megalkotni. Ez viszont most egy gyors, rapid, frappáns megoldás lenne, azt hiszem, mellesleg az elmúlt húsz év egyik mulasztása, hogy ilyen meghallgatásokra eddig nem kerülhetett sor, tehát ezért nagyon kérem önöket, hogy ezt a javaslatot támogassák, és a bizottság közösen, kollektíve, idézze be egy ilyen meghallgatásra ennek a filmnek a háttéréről. Egyébként ha felkérjük a kormányt - persze szép dolog őket felkérni, és nekik munkát adni -, azért mi is hozzájárulhatunk egy kicsit ehhez a munkavégzéshez azzal, hogy itt a legkonkrétabb ügyben megkérdezzük, hogy ezt hogyan gondolja, milyen jogra hivatkozva tagadta meg ennek a filmnek a vetítését. Beszéljünk egy kicsit a személyiségi jogokról, beszéljünk egy kicsit arról, hogy jogos-e egyáltalán, hogy egy egykori közszereplő ilyeneket kérhet, tehát azt gondolom, hogy jogos kérdések felmerülhetnek, és hogy társadalmi igény van rá, azt gondolom, hogy az nem vitatható. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Én annyit szeretnék csak jelezni, hogy szerintem az ügyet továbbvisszük, tehát ezzel az országgyűlési határozatijavaslat-tervezettel nagyon markánsan továbbvisszük az ügyet. Én egyrészt akceptálom az ön szempontjait, és maximálisan egyetértek azzal, hogy a kommunizmus időszakának történelmi feltárása, a kommunizmus tragédiáinak művészeti produkciókban való megjelenítése abszolúte nemzeti érdek, és ez az érdek túlmutat a magyarság vagy Magyarország határain is. Mindig szívesen élek az egyik kedves filmem példájával „A mások élete” című filmmel, ami egy német játékfilm, egy nálam fiatalabb rendező filmje, aki felnőtt fejjel nem élte meg a szocializmust, mégis egy olyan művet tudott létrehozni, amely nemcsak a németek, hanem a magyarság, mondjuk, hogy önértelmezéséhez is hozzájárul a tekintetben, hogy megértjük, mennyire bonyolult dolog volt az állambiztonsági szolgálatok működése, és hogy a dolgok nem feketék és nem fehérek, és mindezt úgy, hogy közben látjuk azt, hogy hogyan lesz a bűnösből áldozat, és az áldozat hogyan tud egyszerre bűnös is lenni.

Én csak azt szeretném jelezni, hogy ezek a szempontok, amiket képviselő úr a viták során felvet, szerintem mind akceptálhatók. Én egy parlamenti bizottságban ugyanakkor olyan módon vinném tovább az ügyet, ahogyan most továbbvisszük, hogy a kormányt és a jogalkotást is arra ösztönözzük, hogy ne számunkra - mert mi most nem történészi és nem is bírói szerepben vagyunk -, hanem a történészek és majd később az igazságszolgáltatás számára is, amennyiben még lehetséges, teremtsünk olyan feltételeket, hogy nyugodtan végezhesék a munkájukat mind a tényfeltárás, mind a tények nyilvánosságra hozatala területén, és amennyiben lehetséges, akkor adott esetben a bírói gyakorlat területén, ami a rendszerváltáskor elmaradt. Persze nem biztos, hogy erre lesz mód, de mondom, ezek akceptálható szempontok. Én a botrányon kívül nem remélek sokat egy ilyen meghallgatástól.

Ígértem képviselő úrnak, hogy konzultálok a mi frakcióvezetőnkkel is, hogy mi az ő álláspontja, és hasonlóan fogalmazott: szerinte a jogalkotás területén kell elvégezni a munkánkat, hiszen jogalkotók vagyunk, parlamenti képviselők vagyunk, ami nem azt jelenti, ahogy ön is idézte, hogy az Alkotmány szerint ne lenne erre lehetőségünk, hogy meghívjuk ide Biszku Bélát. Én egy 90 éves embertől, aki láthatólag a filmben sem bánta meg egyáltalán a bűneit - egyetértek azzal, amit Vitányi képviselő úr mondott -, sok újat róla nem tudhatunk meg, de szerintem tőle sem; megalázni megalázhatja bárki bizottságban vagy máshol is, de nem hiszem, hogy a mi munkánkhoz, a jogalkotói munkához ez olyan túl sokat hozzátenne, ezért ezt én nem támogatom. Nem azért, mert mindazokkal, amit képviselő úr elmond - a múltunk megismerésével, a szocializmus bűneinek, a kommunista diktatúra máig tartó hatásaival kapcsolatban - azzal ne értenék egyet, képviselő úr, azzal egyetértek, de szerintem ehhez nem tudnánk hozzátenni egy ilyen meghallgatással. Nyilvánvalóan először fogunk szavazni a javaslatáról; adott esetben lehet, hogy érdemes lenne ezt más formában megtenni, nem tudom, hogy van-e rá lehetőség, és elgondolkozni ezen.

Parancsoljon, Pörzse képviselő úr!

PÖRZSE SÁNDOR (Jobbik): Elnök úr, érteni vélem, amit mond, és el is fogadom, de ennek ellenére azt mondom, hogy még mindig nem győzött meg arról, hogy és akkor miért ne.

ELNÖK: De mondják meg, hogy mit érünk el vele!

PÖRZSE SÁNDOR (Jobbik): Épp ezt szeretném mondani: üzenete van. Lehet, hogy itt még akár szánalmat is éreznénk egy 90 éves ember... nem mondom, hogy vergődése, mert ahogy ezt az embert elnéztem, ez egyáltalán nem vergődött. Az üzenete az, hogy nem lehet mindig mindent megúszni. Még pellengérré sem lesz állítva! Tehát nemhogy 640 ezer forintos nyugdíja van, hanem még egy ilyen bizottság is, mint a mienk, amelyik egyébként megtehetné azt, hogy legalább egy picit pellengérré állítsa – egyébként ő ettől még tud aludni -, még mi sem hívjuk meg, azért, mert még mindig megvizsgáljuk azt, hogy miért ne hívjuk meg.

Elnök úr, szerintem ez egyszerűen habitusbeli különbség közöttünk. Mi azt mondjuk, és ugyanezt csinálják a holokauszt áldozatai – egyébként nagyon helyesen – a háborús bűnösökkel, hogy egy icipicit sem engedik őket hátrálni semmilyen tekintetben. Akkor mi miért tesszük meg? De győzzön meg!

ELNÖK: Képviselő úr, higgye el, nem habitusbeli különbség van köztünk, hanem a jogállamisághoz való viszonyunkban van különbség, és ez nagyon nagy különbség, ez nem kicsi különbség. Ha a holokauszt áldozatait hozza szóba, akkor ott megvan a jogalap arra, hogy a mai napig üldözzék a bűnösöket. Én egyetértek azzal, hogy a rendszerváltozásnak egy hibája volt, hogy nem teremtette meg a jogalapot arra, akár európai léptékben, hogy azok, akik több száz ember haláláért felelősek, egy sorba legyenek sorolva az emberiség ellen elkövetett bűnök meggyanúsítottjaival, tehát igen, azt kellett volna, ahogy azokat, akik ezt a rendszert tevélegesen működtették, és tevélegesen felelősek más emberek haláláért... Amikor Mészáros püspököt boldoggá avatták, én elmondtam, hogy igenis, ott el kellett volna mondani a magyar társadalomnak, hogy az az ember hogyan halt meg, hogy hogyan kínozták halálra azt a püspököt, hogyan térdeltették üvegen és a többi, mert ezt nem ismeri a magyar társadalom. Ezeket a bűnösöket meg kellett volna nevezni, és meg kellett volna találni a jogalkotásnak a rendszerváltás pillanatában a lehetőséget arra, hogy valóban megbüntessék őket, mert más emberekért voltak felelősek. Akkor egyébként az Alkotmánybíróság is olyan döntéseket hozott, és úgy alakult a rendszerváltozás, hogy erre nem teremtettek lehetőséget.

Novák képviselő úrnak is azt mondtam négyszemközt, hogy én még mindig nem vetem el annak lehetőségét, hogy húsz évvel a rendszerváltozás után ennek olyan törvényes kereteit teremtsük meg, amelyeknél a visszamenőlegesség hatálya, vádja nem vetül ránk, és közben az európai jogalkotásban, jogalkalmazásban is megtaláljuk a módját annak, hogy elfogadott legyen. De higgye el, ebben az esetben Biszku Bélát nem nekünk kell majd beidéznünk, hanem a bíróságnak, ha még élni fog, a mi feladatunk az, hogy a jogalkotást alakítsuk, és nem az, hogy számon kérjük Biszku Bélát, mert higgye el, nem leszünk tőle többek. Amit el kellett mondani, azt elmondta a kameráknak, mi pedig megtettük a dolgunkat, hogy ezt a filmet a nyilvánossághoz segítettük, és a történettudomány és a dokumentumfilmek számára olyan jogi környezetet kívánunk teremteni, a határozati javaslatunkban az van benne, hogy a későbbekben hasonló esetek a nyilvánosságban ne fordulhassanak elő. Szerintem így visszük tovább az ügyet; nem tudom, hogy érthető-e. Még egyszer mondom, nem habitusbeli a különbség, hanem a jogállamisághoz való viszonyunkban van különbség. Én csak arra tudom biztatni képviselőtársamat, hogy a jogállamiságot egyformán vegyük komolyan, mert ez az egyetlen bástyánk, tehát a törvényesség az egyetlen bástyánk, amit nyilvánvalóan akkor értek törvényességnek - és ezt most Novák képviselőtársamnak mondom -, ha persze ez a törvényesség az értékrendjeink vagy a normarendszereink, az erkölcsi és jogi normarendszerünk között nincsen túl nagy távolság, és ha ez a jogi normarendszer valamilyen módon támaszkodik arra a nemzeti értékrendre, ami valamennyiünk számára fontos.

Vitányi képviselő úr, aztán Novák képviselő úr. Parancsoljon!

VITÁNYI IVÁN (MSZP): Ez itt az Országgyűlés kulturális bizottsága. Az az eset, ami Biszkuval történt, tökéletesen ki van preparálva. Ha ide meghívjuk, az azt jelenti, hogy kíváncsiak vagyunk a véleményére, kultúrembernek tekintjük, és olyan megbecsülésben részesítjük, még ha támadjuk is, amit Biszku nem érdemel meg. Úgy érzem, ez nem a kulturális bizottság dolga a továbbiakban, mindent tudunk, amit ebből a szempontból tudni kell. Nem érdekel, hogy Biszku Béla mit mond róla, hogy ő miért csinálja ezt vagy azt, akit érdekel, az annak megfelelő fórumoknak kell ezt csinálni.

ELNÖK: Köszönöm. Még Novák képviselő úrnak adom meg a szót, és utána lezárjuk a vitát.

NOVÁK ELŐD (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Először is Vitányi Ivánnal szemben úgy gondolom, hogy senki sem értékelné megtiszteltetésnek, ha Biszku Bélát beidéznék, sokkal inkább a Pörzse Sándor által felvetett pellengérré állítás jutna mindenkinek az eszébe, amit az egész társadalom elvár; azt gondolom, hogy az önök választói is.

A legfontosabb, amit a szerkesztők is mondtak, hogy '90 óta nem nyilatkozott, most is csak egy trükk hatására, éppen azért, mert félt, hogy olyat mond, ami felhasználható ellene, hiszen ő követett el jó eséllyel emberiség elleni bűncselekményeket, amik nem évültek el. Lehet, hogy egy ilyen meghallgatásnál, ahol kötelezzük az Alkotmány szerint - hogy szó szerint fogalmazzak - „vallomástételre”, igen, vallomástételre kötelezzük, lehet, hogy itt derülne ki valami olyan, ami elősegítené az elszámoltatást.

Ha már elszámoltatásról beszélünk, szép dolog, hogy itt minden bizottság létrehozott egy olyan albizottságot, ami az elmúlt nyolc év bűneit vizsgálja; nagyon kíváncsi leszek, hogy milyen eredményeket tud felmutatni. Itt a konkrét lehetőség, hogy a saját választóinknak is felmutassuk, hogy igen, teszünk az ügy érdekében valamit, és azt gondolom, hogy ezzel sokan elégedettek lennének. Hogy ki milyen megfontolásból támogatja a javaslatot, azt gondolom, mindegy. Önöknek megvan a lehetősége, igen, hogy azzal a megfontolással támogassák, hogy ez nem valamiféle számon kérés, hanem most van egy határozati javaslat az Országgyűlés

előtt. Felkérjük a kormányt, de azért, mint illetékes szakbizottság, tegyünk már mi is hozzá valamit: tegyük hozzá azt, hogy behívjuk, és megkérdezzük ennek a filmnek a háttéréről, hogy miért nem nyilatkozott az elmúlt húsz évben, hogy nem gondolja-e, hogy közszereplőként szinte mintegy tájékoztatási kötelezettség is - legalábbis jelenleg benne van a sajtótörvényben -, hogy meg kellene szólalnia ebben a kérdésben.

Végül arra hívnám fel nem is elnök úr figyelmét, mert neki már többször elmondtam az elmúlt hetekben - remélem, hogy nem az orromnál fogva vezetett, és végül is támogatni fogja ezt a bizottság -, hogy én azt gondolom, önmérsékletet tanúsítottam az elmúlt egy-két ülésen. Nagyon sok mindenhez tudnék... El tudok fogadni én is egy kompromisszumot, hogy ha önök is legalább - azt gondolom - a legjobb javaslatainkat, ami ellen igazán nem lehetne ellenvetésük, túl azon, hogy mi javasoljuk, támogatják. Én is szóvá tehetném azt, hogy elnök úr mindenhez hozzászól - nem szólhatna hozzá, csak jelentkezési sorrendben, át is kellene adnia a levezetést az alelnöknek -, sorolhatnék ezernyi dolgot, formai, ügyrendi, egyéb problémát, de nem teszem, mert nem akarom most itt az ülésvezetési gyakorlatát bírálni. Ha ezt így szeretné, igyekszem elfogadni, és konstruktívan hozzáállni, de azt én is elvárom, hogy ha nekünk valami nagyon fontos, és nem ütközik semmibe, hiszen az érveiben nem tudott igazából ellenérveket felhozni, csak azt mondta, hogy milyen más lehetőségek vannak... Mi támogatjuk az önök javaslatát is, annak ellenére, hogy egyébként olyan nagyon sok eredményt nem várok tőle, főleg rövid távon nem, hiszen most már kitágítottuk, most már az új Alkotmányban fogják esetleg szabályozni ezt a kérdést, de támogatjuk a javaslatokat. Én azt kérem, hogy ha nincs - márpedig nem volt - kifejezett ellenérv, és múltkor már több képviselőtársunk négy szavazatot is kapott kormányoldaltól, akkor azt kérem, hogy ezt a kis támogatottságot, ezt a kis konstruktivitást adják meg önök is, ha elvárják cserébe, hogy mi is tegyük meg azt a konstruktivitást, hogy amikor itt olvasatlanul kell megszavazni dokumentumokat, akkor tőlünk is várhassanak hasonló gesztusokat cserébe. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Én biztos vagyok benne, hogy lesznek olyan felületek, ahol együtt tudunk majd gondolkodni. Én most azt kérem, hogy akkor szavazzunk.

Szavazás Novák Előd javaslatáról

Ki az, aki támogatja Novák Előd képviselőtársam javaslatát? Kérem, hogy kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Kettő. Ki az, aki ellene van? *(Szavazás.)* Kettő. Ki az, aki tartózkodik? *(Szavazás.)* Tizenkettő.

Tisztelt Képviselőtársaim! 2 igen, 2 nem szavazattal, 12 tartózkodás mellett nem támogattuk képviselő úr javaslatát.

Köszönöm szépen. A mai ülést berekesztem. Jelzem a bizottság tagjainak, hogy a rendkívüli ülészakban bizonyára lesz még bizottsági ülésünk, elképzelhető, hogy két fontos kérdésben meghallgatást is kell majd tartanunk, de ezt egyeztetni fogom majd önökkel. Köszönöm. Viszontlátásra!

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 52 perc)

L. Simon László
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Várszegi Krisztina